

# Lektionsförslag i svenska



Här presenteras ett förslag på arbetsområde om romer som nationell minoritet. Förslaget är tänkt att användas i årskurserna 7-9 i ämnet svenska

## Romani – ett nationellt minoritetsspråk

Nedan ges ett exempel på ett arbetsområde om romani som nationellt minoritetsspråk och dess ställning i samhället där eleverna ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att söka information från olika källor och värdera dessa.

Exemplet omfattar enbart delar av syftestexten, av det centrala innehållet och av kunskapskraven som kan vara relevanta för arbetsområdet samt förslag på frågeställningar och resurser eller material. Konkretiserade mål, arbetssätt, redovisningsformer eller tidsåtgång är delar av planeringen som läraren och eleverna avgör utifrån faktiska omständigheter.

## Syfte och centralt innehåll

För att eleven ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att:

- söka information från olika källor och värdera dessa

kan läraren i planeringen av arbetsområdet utgå från följande delar av det centrala innehållet:

### Språkbruk

- Språkbruk genom tiderna. De nationella minoritetsspråken i Sverige och deras ställning i samhället.

### Informationssökning och källkritik

- Informationssökning på bibliotek och på Internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.
- Hur man citerar och gör källhänvisningar.

## Frågeställningar till arbetsområdet

I planeringen och genomförandet av arbetsområdet kan läraren och eleverna välja att man i undervisningen ska arbeta med till exempel följande frågeställningar:

- Sedan 1 januari 2010 har de nationella minoriteterna särskilda språkliga rättigheter. Vilka språk gäller det och vad innebär rättigheterna?
- Rättigheterna ser inte likadana ut för alla nationella minoritetsspråk. Vad är det som skiljer, och hur ser det ut för romani?
- Romani är ett samlingsbegrepp för en rad olika språk och dialekter. På språkrådets webbplats finns text på olika romska språk. Jämför den första meningen på arli, kalderas, kale, lovara och resande romani. Finns det ord och uttryck som går att känna igen i fler av språken? Hur kan man förklara att det ser ut som det gör?
- Hur kan man koppla ihop det romska språkets historia med romernas historia?

## Kunskapskrav

Genom att i undervisningen arbeta med området *romani* – ett nationellt minoritetsspråk kan läraren få ett bedömningsunderlag utifrån följande del av kunskapskraven i slutet av årskurs 9:

Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **avgränsat/relativt varierat/varierat** urval av källor och för då **enkla och till viss del/utvecklade och relativt väl/välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet

och relevans. Sammanställningarna innehåller **enkla/utvecklade/välutvecklade** beskrivningar och förklaringar, **enkelt/utvecklat/välutvecklat** ämnesrelaterat språk samt **i huvudsak/relativt väl/väl** fungerande struktur, citat och källhänvisningar.

## Material/resurser

I planeringen och genomförandet av arbetsområdet kan läraren och eleverna välja att utgå från till exempel följande resurser:

[www.varromskahistoria.se](http://www.varromskahistoria.se)

[www.minoritet.se](http://www.minoritet.se)

<http://spraktidningen.se/artiklar/2012/05/under-all-romani-doljer-sig-sanskrit>

[www.språkradet.se](http://www.språkradet.se)

Dessa resurser ger ett underlag för att resonera om de frågeställningar som anges. Utifrån den faktiska planeringen av ett arbetsområde står det förstås läraren och eleverna fritt att använda de resurser som bedöms lämpligast.

Se gärna: [www.skolverket.se/om-romer](http://www.skolverket.se/om-romer)

Skolverket